

Van persbericht tot Facebookpost

Remediatie en vertaling in Vlaamse wetenschapsnieuwskoppen

Marie Verstappen

KU Leuven

marie.verstappen@kuleuven.be

Elisa Nelissen

KU Leuven

elisa.nelissen@kuleuven.be

Michaël Opgenhaffen

KU Leuven

michael.opgehaffen@kuleuven.be

Jack McMartin

KU Leuven

jack.mcmartin@kuleuven.be

Samenvatting

Wetenschapsnieuws wordt vaak aangepast in de keten van nieuwsbron naar nieuwsartikel naar sociale media. In deze studie stellen we een typologie voor van inhoudelijke aanpassingen aan wetenschapsnieuwskoppen en linken we deze aan remediatie en vertaling. Door deze twee concepten te combineren, beogen we een conceptuele verrijking die wetenschapscommunicatoren in staat stelt om het brede scala van aanpassingen aan wetenschapsnieuws beter te begrijpen.

Abstract

From press release to Facebook post: Remediation and translation in Flemish science news headlines

In the course of travelling from the lab to Flemish journalists, and eventually to the public, scientific information undergoes a complex series of transformations, some of which may significantly alter the accuracy of the message. This study aims to map these transformations using a typology that draws on journalism studies and translation studies and is based on a corpus study of science news headlines. Specifically, we combine the notions of remediation and translation to gain a better understanding of the broad spectrum of changes that science news undergoes as it passes through an increasingly complex communications chain. We propose five key categories of transformations: simplifications, adding or removing information, changes to the nuance, cultural adaptations and the adding or removing of experts and politicians. This paves the way for further research on the impact of such transformations.

Keywords: science news, remediation, translation, media logic, churnalism

Inleiding

Sinds de uitbraak van het coronavirus SARS-CoV-2 is wetenschapsnieuws meer dan ooit aanwezig in de nieuwsmedia. Door de dringende nood aan nieuwe informatie over de pandemie is er een constante stroom aan nieuws over wetenschappelijk onderzoek, van ontwerp tot publicatie – en alle stadia daartussen. Wetenschapsnieuws krijgt tegelijkertijd geregeld kritiek, met name omdat het te veel hype en te weinig nuance zou bevatten. Veel wetenschapsnieuws is gebaseerd op persberichten van (internationale) universiteiten en uitgeverijen, die zelf weer gebaseerd zijn op gepubliceerd of lopend onderzoek. Verschillende studies toonden aan dat persberichten vaak aan de bron liggen van mogelijke misrepresentaties, die vervolgens worden overgenomen in de uiteindelijke berichtgeving (zie bijv. Schat et al., 2018).

Onder andere door de hoge tijdsdruk baseren journalisten zich (over alle thema's heen) niet alleen vaak op persberichten, maar ook op secundaire bronnen als artikelen van andere media of van persagentschappen, een evolutie die '*churnalism*' wordt genoemd (Van Leuven et al., 2015). Deze bronnen vormen een of meerdere extra schakels tussen de nieuwsbron en de nieuwsconsument en zorgen ervoor dat de hele nieuwsketen vaak moeilijk in kaart te brengen is. Van alle artikelen die op nieuwswebsites verschijnen, belandt een selectie ook op socialenewerksites zoals Facebook, die voor veel nieuwsgebruikers een belangrijke bron van nieuws zijn (Newman et al., 2021).

Door de algoritmes achter deze platformen hebben nieuwsmedia minder controle over de zichtbaarheid van wat ze delen (Steiner, 2020). Bovendien moeten ze concurreren met andere binnen- en buitenlandse en professionele en niet-professionele nieuwsaccounts. Om de aandacht te trekken, gaan ze dan ook bewust op zoek naar strategieën om de zichtbaarheid van hun nieuwsberichten te vergroten (zie bijv. Opgenhaffen, 2021).

Om het nieuws zo goed mogelijk af te stemmen op de kenmerken van het platform, kunnen media de vorm en inhoud van nieuwsberichten aanpassen. We gebruiken in deze paper de term 'remediatie' om deze aanpassingen te beschrijven. Bolter en Grusin definiëren remediatie als 'de formele logica waardoor nieuwe media, oude media hervormen' (1999). Het nieuwe medium omvat, overlapt en vervangt dus de modaliteiten van het oude medium (Doudaki & Spyridou, 2013). Informatie wordt bovendien niet enkel aangepast aan het doelplatform, maar ook aan het doelpubliek en de doelcultuur. Tegelijkertijd met de remediatie vindt er ook een vertaling plaats in de brede betekenis van het woord. Volgens een veelgebruikt model van Jakobson (1959) zijn er drie soorten vertalingen: interlinguale (van één taal naar een andere), intralinguale (binnen dezelfde taal, bijvoorbeeld van vaktaal naar leektaal) en intersemiotische (van één communicatiesysteem naar een ander, bijvoorbeeld van tekst naar beeld). Vertaling is alomtegenwoordig in een geglobaliseerde nieuwsomgeving, zoals die van wetenschapsnieuws, waarin informatie vaak verschillende culturele en geografische grenzen oversteekt (Bielsa & Bassnett, 2008). Een Indonesisch nieuwsbericht over Indonesisch onderzoek zal bijvoorbeeld meer lokale informatie bevatten dan een Belgisch nieuwsbericht over hetzelfde onderzoek, en het is reëel dat dergelijk nieuws ons land bereikt via een Engelstalig persagentschap of nieuwsmidium (Nelissen & McMartin, 2022). Bovendien moet de gespecialiseerde wetenschappelijke inhoud worden omgezet in begrijpelijke taal voor elke doelgroep. Vervolgens moet het nieuwsbericht ook genoeg lezers aantrekken op de eigen platformen of via sociale media. Bij elke schakel in de keten tussen nieuwsbron en socialemediabericht kunnen er dus aanpassingen gebeuren aan het nieuws.

Deze studie heeft als doel om in kaart te brengen welke inhoudelijke aanpassingen er op Vlaamse nieuwsredacties gebeuren aan wetenschapsnieuws koppen, van de brontekst (bijv. een persbericht of ander nieuwsbericht) naar nieuwsbericht en van nieuwsbericht naar sociale media. Via een analyse van welke woorden worden toegevoegd, verwijderd of vervangen bij drie nieuwsmedia (*De Standaard*, *Het Laatste Nieuws* en *VRT NWS*) komen we tot een typologie om transformaties in wetenschapsnieuws inhoudelijk te

analyseren. We stoelen ons in deze analyse op twee onderzoekstradities die nog niet vaak samen zijn besproken: *journalism studies* en vertaalwetenschap. Daarbij beargumenteren we dat het concept ‘remediatie’ uit de communicatiewetenschap in de context van (wetenschaps)nieuws veel overlap vertoont met het ruime concept van ‘vertaling’ zoals geconstateerd in de *journalistic translation studies*: in beide gevallen wordt informatie omgezet en in dat proces aangepast. Via een conceptuele kruisbestuiving beogen we een meer volledig beeld te krijgen van de reis die wetenschapsnieuws aflegt.

Theoretisch kader

Remediatie in de journalistiek

Bolter en Grusin (1999) introduceerden de term ‘remediatie’ om aan te geven hoe een nieuwe mediavorm, bijvoorbeeld een online nieuwsartikel, voortkomt uit de bijzondere manier waarop het een oude mediavorm, bijvoorbeeld een krantenartikel, representeert. Nieuwe media kopiëren namelijk vaak de inhoud en vorm van oudere mediavormen, maar voeren bij deze overname ook niet zelden aanpassingen door (Welbers & Opgenhaffen, 2019b). Zo verwijst Boczkowski (2005) met de term ‘*repurposing*’ bijvoorbeeld naar de aanpassingen bij het overzetten van nieuws van print naar online. Hoe de inhoud wordt aangepast aan de nieuwe mediavorm hangt af van de medialogica van het medium (zie Altheide & Snow, 1979). Medialogica is een communicatieproces waarbij media hun richtlijnen institutionaliseren tot ze als vanzelfsprekend worden beschouwd (Tsurriel et al., 2021). Strömbäck (2008) stelt dat medialogica gezien kan worden als het dominante idee van nieuwswaarden en verteltechnieken dat media gebruiken om voordeel te kunnen halen voor hun eigen medium en het format ervan, en om te kunnen concurreren in het trekken van de aandacht van mensen. Zo testen nieuwsmedia aan de ene kant wat werkt en wat niet door middel van marktonderzoek en data-analyse, maar lijkt er aan de andere kant hierover toch ook een geïnstitutioneerde consensus te zijn. Sinds de opkomst van de sociale media wordt de idee dat er één samenhangende onderliggende medialogica is, gecontesteerd en wordt er uitgegaan van een specifieke socialemedialogica (Tsurriel et al., 2021 Van Dijk & Poell, 2013).

Op Facebook bepaalt het algoritme de zichtbaarheid van een post (Steiner, 2020). De journalist of socialemediareducteur moet het nieuws dus zo aanpassen dat het ook effectief op de tijdlijn van potentiële lezers verschijnt. De betrokkenheid van gebruikers met het bericht is hierbij belangrijk, want

Facebook beloont berichten waarop lezers reageren met extra zichtbaarheid (Steiner, 2020). Met behulp van *'metrics'* zoals clicks kunnen journalisten nauwgezet volgen wat er wel of niet werkt op het platform (Lischka, 2021). De socialemediaredeacteur past op basis daarvan online nieuwsartikelen aan zodat ze voldoen aan de vormelijke en inhoudelijke vereisten van de socialenetwerksite (Lischka, 2021; Opgenhaffen, 2021). Dit kan bijvoorbeeld door een titel te vereenvoudigen of andere afbeeldingen toe te voegen. Ook kunnen zogenoemde 'hedgingtechnieken' worden toegepast waarbij zekerheid wordt uitgedrukt (Hu & Cao, 2011). Zo kunnen de beperkingen van studies benadrukt worden of juist worden weggelaten (Jensen, 2008). Recente inhoudsanalyses tonen aan dat het nieuws van gevestigde media op sociale media door dit soort aanpassingen vaak 'softer' wordt (e.g. Lamot, 2021; Steiner, 2020; Lischka, 2021). Meer dramatische, maar minder belangrijke aspecten van een nieuwsverhaal worden ten koste van de kerninformatie belicht, waardoor lezers minder of zelfs onvoldoende geïnformeerd worden (Steiner, 2020).

Remediatie en vertaling

Vertaling is een wijdverspreide praktijk op veel nieuwsredacties en is doorgaans de verantwoordelijkheid van de journalist, die informatie overneemt uit een of meerdere bronnen (tekst, audio, video of door eigen waarneming) en deze vervolgens aanpast voor het doelpubliek en medium (zie bijv. Bielsa & Bassnett, 2008). Om deze dubbele rol te omschrijven, introduceerde Stetting (1989) de term *'transeditor'*; van Doorslaer (2009) spreekt dan weer van de *'journalator'*. Toch zijn journalisten doorgaans zelf niet bewust bezig met hun rol als vertaler, mogelijk omdat zij vertaling zien als een eerder mechanisch proces zonder eigen inbreng (Bielsa & Bassnett, 2008). Maar, zoals Davier (2015) stelt, vertaling overstijgt het puur linguïstieke en houdt ook een aanpassing in van een broncultuur naar een doelcultuur. Zo moet internationaal nieuws bijvoorbeeld vaak lokaal gekaderd worden (Bassnett, 2005).

De afgelopen twee decennia gebeurde er in de vertaalwetenschap heel wat onderzoek naar journalistieke vertaling. Valdeón (2020) maakte hier een overzicht van en merkte daarbij op dat dit onderwerp grotendeels onbesproken blijft in de communicatiewetenschap. Een van de weinige uitzonderingen daarop is het werk van Welbers en Opgenhaffen (2019a), die stellen dat het 'duidelijk zou moeten zijn dat deze twee disciplines, ondanks hun verschillen, veel aandacht besteden aan de selectie en vormgeving van nieuws' (p. 87). Ze halen Erdal (2009) aan, die zegt dat wanneer content gemaakt voor een specifiek platform op een ander platform wordt gepubliceerd, er een vorm van vertaling of aanpassing moet gebeuren. Vertaling vertoont dus veel overlap

met remediatie, want in beide gevallen wordt informatie aangepast aan de nieuwe doelgroep. Wanneer in het remediëringsproces iets wordt herschreven om bijvoorbeeld een jonger of minder gespecialiseerd publiek op een bepaald platform te bereiken, valt dat samen met intralinguale vertaling. En als men van een tabel met data een infografiek maakt op basis van de voorkennis van het doelpubliek, komt dat weer overeen met intersemiotische vertaling. Eigen aan vertaling is daarbij de toevoeging van omzettingen van één taal naar een andere, wat ook de inhoud van de boodschap kan beïnvloeden. Uniek aan remediatie is dan weer dat er ook rekening moet gehouden worden met de vormelijke aspecten van een medium. Zo heeft de journalist in een online artikel meer ruimte en meer mogelijkheden voor visuele media dan in print en heeft een Facebooknieuwsbericht steeds een vaste structuur. Een omzetting van informatie op één medium naar een ander medium lijkt dus altijd gepaard te gaan met een zekere vorm van remediatie en/of vertaling. Door de twee concepten samen te bestuderen, kunnen we tot een meer volledig beeld komen van de soorten transformaties in nieuwsmedia en uiteindelijk ook beter begrijpen welke impact deze hebben op de nieuwsconsument.

Remediatie en vertaling in de context van wetenschapsnieuws

Onderzoekers gebruiken gespecialiseerd jargon en communicatiekanalen die veraf staan van het brede publiek (Schäfer, 2017). Bovendien is de wereld van de wetenschap bijzonder internationaal en dus komen veel studies die in de Nederlandstalige pers worden besproken uit een ander land en taal (Nelissen & McMartin, 2022). Journalisten moeten dus een inhoudelijke en culturele afstand weten te overbruggen en spelen zo een belangrijke rol in de wetenschappelijke vorming van het publiek (Nannayakara & Hullman, 2020). Wetenschapsnieuws is bovendien meer dan andere nieuwsgenres afhankelijk van andere, vaak tekstuele bronnen (Miranda et al., 2004). In deze studie gebruiken we de term ‘brontekst’ om naar deze informatie te verwijzen. Journalisten zijn voor wetenschapsnieuws vaak afhankelijk van informatiesubsidies van wetenschappers of persvoorlichters. Persberichten van wetenschappelijke instellingen hebben een steeds groter wordende invloed op wetenschapsnieuws (Vogler & Schäfer, 2020). Vlaamse nieuwsmedia baseren zich echter niet altijd rechtstreeks op deze persberichten. Veel online wetenschapsnieuws is namelijk afkomstig van nieuwsberichten van persagentschappen als Belga of Reuters (Nelissen & McMartin, 2022, Hijmans et al., 2011). Van Leuven et al. (2015) concludeerden bovendien dat journalisten bij persagentschappen meer gebruikmaken van persberichten dan journalisten op nieuwsredacties. Persagentschappen lijken dus – althans bij online nieuws in Vlaanderen – een extra schakel tussen de

bron van wetenschapsnieuws en de journalist. En bij elke schakel kunnen transformaties optreden.

Aanpassingen aan wetenschappelijke informatie kunnen gevolgen hebben voor de informatieoverdracht. Fleck (1979) concludeerde dat als kennis via massamedia aan leken wordt overgebracht, deze vereenvoudigd wordt en als zekerheid gepresenteerd wordt. Ook bij omzettingen naar sociale media vallen er verschillen op. Zo is de manier van communiceren op Facebook inherent subjectiever en vaak ook positiever (Welbers & Opgenhaffen, 2019b). Zeker in het geval van wetenschaps- of gezondheidsnieuws kan dit een impact hebben op de kennis van de bevolking over een bepaald onderwerp. Maar voor er kan gekeken worden naar de impact van deze transformaties op hoe wetenschapsnieuws binnenkomt bij de lezer moet er eerst een repertoire van omzettingen opgesteld en geanalyseerd worden. Dat laatste is hier ons doel.

Om beter in kaart te brengen hoe Vlaamse journalisten wetenschapsnieuws bewerken doorheen (een deel van) de nieuwsketen (van brontekst tot socialemediapost, met Facebook als specifieke case), combineren we in deze studie de concepten ‘remediatie’ en ‘vertaling’ en passen we deze toe op een corpus van wetenschapsnieuws. Onze centrale onderzoeksvraag luidt daarom als volgt: ‘Welke vertaal- en remediatiestrategieën worden gebruikt bij de circulatie van wetenschapsnieuws in Vlaanderen?’ Een bijkomende onderzoeksvraag is: ‘In welke mate komen deze strategieën voor bij de omzetting van koppen van een brontekst naar een nieuwsartikel en van een nieuwsartikel naar de daaruit resulterende Facebookpost?’ Voor zover we op de hoogte zijn, is het de eerste keer dat een dergelijke studie naar verschillende stappen in de nieuwsketen wordt uitgevoerd.

Methode

Dataverzameling

Om onze onderzoeksvraag te beantwoorden, richten we ons op drie Vlaamse media: *De Standaard* (moederbedrijf Mediahuis), een zogenoemde kwaliteitskrant met een aparte wetenschapsredactie, *Het Laatste Nieuws* (moederbedrijf DPG Media), een populaire krant en de grootste wat bereik betreft, en *VRTNWS*, een online nieuwsplatform van de openbare omroep dat gratis toegankelijk is. Met deze keuze beogen we een representatief beeld te geven van de verschillende soorten Vlaamse nieuwsmedia met een nationaal bereik. We gebruiken een corpus met nieuwskoppen van de brontekst, het

online nieuwsartikel en de daaruit volgende Facebookpost. Koppen hebben een belangrijke rol, aangezien ze het meest prominent zichtbare deel van de post zijn en als doel hebben om zoveel mogelijk mensen naar de nieuwssite te lokken (Kuiken et al., 2017). Daarnaast zorgen de koppen voor een bepaalde 'framing' van het nieuws en kunnen ze de perceptie van de lezer over het artikel beïnvloeden (Dor, 2003). Ons corpus heeft tot slot een thematische afbakening en bestaat uit wetenschapsnieuws over COVID-19. Wetenschapsnieuws over het coronavirus speelt een belangrijke rol in de vorming van opinies en attitudes over het gezondheidsbeleid, de risico's van COVID-19 en de effectiviteit van behandelingen. In deze studie focussen we op dit laatste element en kijken we dus naar wetenschapsnieuws over coronavaccins en -medicatie. Eerder onderzoek naar wetenschapsnieuws richt zich vaak op artikelen die over één *peer-reviewed* studie gaan (zie bijv. (Schat et al., 2018; Sumner et al., 2014, 2016, 2020)). In de pandemie konden (en kunnen) journalisten echter niet altijd op finale publicaties wachten en schreven ze meer dan ooit over *preprints* (Fraser et al., 2021). In ons eigen verkennend onderzoek merkten we bovendien heel wat artikelen op over de aanvang van studies of het verloop ervan, nog voordat er resultaten beschikbaar waren. Wij volgen daarom de bredere definitie van wetenschapsnieuws van Bucchi en Mazzolini (2003), die een artikel als wetenschapsnieuws beschouwen wanneer het expliciet melding maakt van onderzoeksresultaten of -gebeurtenissen, verklaringen bevat van wetenschappelijke experts, verwijst naar de wetenschap of een argumentatie gebruikt die op wetenschap is gebaseerd.

We vertrokken bij de laatste schakel in de keten (brontekst-nieuwsartikel-Facebookpost) en verzamelden via Crowdtangle alle Facebookposts (en de bijbehorende metadata) van Vlaamse nieuwsmedia van 1 maart 2020 tot en met 28 februari 2021. Het begin van deze periode valt samen met de eerste uitbraak van coronabesmettingen in België en het einde met het einde van de tweede golf en de uitrol van de eerste vaccinaties. Uit deze databank filterden we relevante posts over onderzoek naar coronavaccins of -medicatie van de drie onderzochte media. Eerst maakten we een ruwe selectie met behulp van een zoekopdracht met kernwoorden gerelateerd aan wetenschappelijk onderzoek en COVID-19-vaccins of -medicatie.¹ Dit leverde 1089 posts op uit een totaal van 33.658. Daarna selecteerden we manueel de posts die verwezen naar online nieuwsartikelen met minstens twee paragrafen tekst over het verloop van de studies en/of de werking van coronavaccins of -medicatie. Posts die linkten naar video's en podcasts werden niet opgenomen. Ook livefeeds werden om methodologische redenen niet opgenomen, aangezien het vaak onmogelijk te traceren is naar welk specifiek livebericht een Facebookpost

verwijst. Zo kwamen we uit op een corpus van 281 Facebookberichten: 124 van *Het Laatste Nieuws*, 84 van *De Standaard* en 73 van *VRT NWS*. *Het Laatste Nieuws* brengt (op haar website) dus aanzienlijk meer nieuws over coronavaccin- en medicijnonderzoek dan de andere twee onderzochte media, wat overeenstemt met het gegeven dat dit nieuwsmedium in het algemeen ook meer Facebookposts publiceerde in deze periode.

Van brontekst over nieuwsartikel naar Facebook

Voor het eerste luik van het onderzoek keken we naar de bronteksten die aan de basis lagen van de artikelen die op Facebook werden gedeeld, om vervolgens een vergelijking te maken tussen de kop van de brontekst en de kop van het nieuwsartikel. Van de 281 geselecteerde Facebookposts waren er twee gevallen waarin er twee posts naar hetzelfde artikel verwezen. De dubbels werden in deze analyse geschrapt ($n = 279$).

De code van de Raad voor de Journalistiek schrijft voor dat journalisten ‘in de mate van het mogelijke, en voor zover dit relevant is, de bron van [hun] informatie [bekendmaken]’ (VZW Vereniging van de Raad voor de Journalistiek, 2021, p. 9). Desondanks is de bron(tekst) vaak moeilijk te achterhalen, omdat ze niet altijd expliciet genoemd wordt (van Doorslaer, 2009; Van Leuven et al., 2013; Nelissen & McMartin, 2022). Bovendien is nieuws zelden afkomstig van één bron, maar combineren journalisten doorgaans verschillende bronnen, al dan niet aangevuld met zelf verkregen informatie uit bijvoorbeeld een interview (Davier & van Doorslaer, 2018). Dit vormt een methodologische uitdaging voor onderzoek naar het gebruik van nieuwsbronnen. Bij een deel van de artikelen wordt de bron in de metadata meegedeeld. *De Standaard* en *Het Laatste Nieuws* voorzien bij online artikelen ruimte om naar een bron te verwijzen naast de publicatiedatum. Als *VRT NWS* een bron meedeelt, staat deze ofwel in het veld voor de auteursnaam of onderaan het artikel (bijv. in een zin als ‘Dit artikel werd gebaseerd op een persbericht van...’). Op basis van andere informatie is het onmogelijk om met zekerheid te zeggen welke tekst rechtstreeks werd gebruikt bij het opstellen van het nieuwsbericht. Een medium kan namelijk over een persbericht berichten, zonder die tekst zelf te gebruiken, via informatie van andere media of persagenschappen.

Voor elke expliciet genoemde bron zochten we met behulp van GoPress, de ANP App en Google naar de corresponderende brontekst(en). Niet-tekstuele bronnen, zoals uitzendingen van *VTM Nieuws*, hebben we niet opgenomen. Van de 279 nieuwsartikelen verwijzen er 102 (36,6%) expliciet naar een bron in de metadata van het artikel: 74 van *Het Laatste Nieuws* (60,2%), 19 van *De Standaard* (22,9%)

en 9 van *VRTNWS* (12,3%). Deze artikelen verwijzen samen naar 132 bronnen. Bijna twee derde (62,4%) van de bronnen komt van persagentschappen, 32,3% was een ander nieuwsartikel en 3,8% was een persbericht. Bovendien is 64,4% van de bronteksten in het Nederlands geschreven (17,4% komt uit Nederland). Van de resterende 35,6% was de overgrote meerderheid ($n = 42$) in het Engels geschreven, vier in het Frans (twee uit België) en een in het Duits. Van drie bronnen konden we het artikel niet traceren, waardoor het uiteindelijke corpus voor dit luik van de studie uit 98 artikelen en de bijbehorende bronnen bestaat. Dit is een zuiver corpus dat een unieke een-op-eenrelatie in kaart brengt tussen brontekst, online nieuwsartikel en Facebookpost.

Aanvullend hebben we ook gekeken of er artikelen waren zonder bronvermelding die toch een duidelijke brontekst hadden. Dit deden we door van elk artikel kenmerkende zinsdelen of alinea's in Google en GoPress in te voeren. Zo vonden we nog negen artikelen van *De Standaard* (10,8% van het totale aantal artikelen van dat medium) en twee van *VRTNWS* (2,7%) zonder bronvermelding die duidelijk van een ander medium of persagentschap overgenomen waren. Deze bevinding verdient verder onderzoek, maar dat valt buiten het bestek van deze studie.

Voor het tweede luik van het onderzoek vergeleken we de nieuwskoppen van de nieuwsartikelen met die van de Facebookposts. In twee gevallen kozen de nieuwssites ervoor om een gewone foto met tekst in plaats van een klassieke nieuwspost te plaatsen. We besloten om de tekst op de foto als titel te beschouwen. De vooropgestelde database kon hier dus behouden blijven ($n = 281$). De daaropvolgende analyse ging na of de nieuwskoppen al dan niet verschillen tussen de twee platformen.

Analyse

Voor elke stap in de keten brachten we in kaart welke aanpassingen werden doorgevoerd. Zo hielden we bijvoorbeeld bij of er woorden werden toegevoegd of weggelaten, quotes werden aangepast of er voor een volledig nieuwe titel gekozen werd. Vervolgens keken we inductief welke inhoudelijke verandering deze aanpassing teweegbracht. Zo kwamen we tot een typologie die zowel vertaal- als remediëringsstrategieën omvat. We identificeerden vijf soorten aanpassingen:

- *Begrijpelijkheid*: informatie werd vereenvoudigd, een vorm van intralinguale vertaling (soms in combinatie met interlinguale vertaling) die ook als remediatie telt, aangezien deze aanpassing informatie toegankelijker maakt voor het (nieuwe) doelpubliek.

Tabel 1. Voorbeeld van een omzetting van brontekst naar nieuwsartikel

Brontekst	Nieuwsbericht
ANP Pharming: bemoedigende testresultaten Ruconest tegen Covid-19	<i>Het Laatste Nieuws</i> Bemoedigende testresultaten voor geneesmiddel tegen Covid-19

- *Duiding*: informatie over het nieuwsfeit werd toegevoegd of juist verwijderd, wat impliceert dat de redacteur een andere boodschap wou benadrukken of de kop wou inkorten om beter aan te sluiten bij het doelmedium en of het doelpubliek, wat als vorm van remediatie gezien kan worden.
- *Nuance*: een boodschap kan meer of minder zeker lijken in de aangepaste kop, bijvoorbeeld door ‘hedgingtermen’ toe te voegen of te verwijderen. Journalisten maken dergelijke aanpassingen onder andere om betere aansluiting te vinden bij hun doelpubliek (Guenther & Ruhrmann, 2016). In dit licht beschouwen we deze aanpassing dus ook als een vorm van remediatie.
- *Localisatie*: een vorm van (culturele) vertaling waarbij doorgaans informatie uit de broncultuur verwijderd werd en/of informatie uit de doelcultuur werd toegevoegd (Schäler, 2010).
- *Experts en politici*: eigennamen van bekende figuren kunnen worden toegevoegd of verwijderd. Als de naam van een Belgische expert wordt toegevoegd kunnen we dat zien als een vorm van (culturele) vertaling. Bovendien scoren persoonlijkheden goed op bijvoorbeeld socialemediaplatformen (Al-Rawi, 2019) en kunnen we dit bijgevolg ook als remediatie beschouwen.

Voor elke kop keken we vervolgens van welke van deze inhoudelijke omzettingen er sprake was. Eén kop kan onder verschillende categorieën vallen. Twee codeurs analyseerden alle nieuwskoppen uit de database onafhankelijk van elkaar. Twijfelgevallen werden besproken om tot een unanieme beslissing te komen.

Resultaten

Van brontekst naar nieuwsartikel

Van de 98 artikelen met een expliciete bronvermelding in ons corpus hebben er 19 dezelfde titel als de brontekst (18,6%): 15 van *Het Laatste Nieuws* en 4 van *De Standaard* (respectievelijk 20,3% en 21% van het totaal aantal artikelen met een expliciete bronvermelding van die media). In de meeste gevallen

Tabel 2. Voorbeeld van een omzetting van brontekst naar nieuwsartikel

Brontekst	Nieuwsbericht
<i>Belga</i> Medicijn dexamethason vermindert sterfte door Covid-19 met een derde (studie)	<i>VRT NWS</i> Doorbraak in genezing COVID-19 dankzij medicijn tegen reuma dat al 50 jaar bestaat: 'Niet duur en meteen beschikbaar'

werd de titel van de brontekst dus aangepast. Bij deze titels keken we naar lengteverschillen op basis van het aantal tekens. Wanneer er meerdere bronteksten waren, werd het gemiddelde genomen. 62% van de nieuwsartikelen heeft een langere titel dan de brontekst, bij 27% is de titel ingekort.

In 19,4% ($n = 19$) van de omzettingen is er sprake van minstens één interventie om de *begrijpelijkheid* te vergroten. In het voorbeeld in tabel 1 werd 'Ruconest' bijvoorbeeld vervangen door het meer algemene 'geneesmiddel'. In tabel 2 zien we hetzelfde fenomeen: 'medicijn dexamethason' werd 'medicijn tegen reuma'.

Het feit dat de meeste titels verlengd werden, komt mogelijk overeen met de bevinding dat er in 42,7% van de aanpassingen *duiding* werd toegevoegd. Bij 16,3% werd er juist *duiding* verwijderd. In sommige gevallen traden beide fenomenen in één omzetting op, zoals in tabel 2.

Terwijl het bericht van Belga de belangrijkste conclusie van een studie feitelijk meedeelt, vat *VRT NWS* die data samen onder het eerder gekleurde 'doorbraak'. De precieze data worden weggelaten, en in plaats daarvan wordt er *duiding* toegevoegd door de focus op het feit dat het medicijn al lang bestaat (wat kan impliceren dat het veilig is) en op de praktische aspecten.

Ook opmerkelijk aan dit voorbeeld is dat Belga enkel stelt dat sterfte wordt verminderd, terwijl *VRT NWS* impliceert dat het middel in het algemeen tot een betere genezing kan leiden. Dat brengt ons bij het volgende onderzochte aspect: *nuanceverschillen*. In het vorige voorbeeld is de kop van *VRT NWS* eerder minder genuanceerd ten opzichte van de kop van de brontekst. Dit fenomeen zagen we terug in 22,5% van de omzettingen, terwijl bij 11,2% juist een nuancering werd toegevoegd. Ook in het voorbeeld in tabel 3 werd nuance weggelaten. Zo bericht het nieuwsbericht niet dat het om tussentijdse data gaat, waardoor de kop een grotere mate van zekerheid impliceert. Ook het nuancerende 'up to' is verdwenen.²

Tabel 3. Voorbeeld van een omzetting van brontekst naar nieuwsartikel

Brontekst	Nieuwsbericht
<i>Reuters</i> Indonesia's Bio Farma says interim data for Sinovac vaccine shows up to 97% efficacy	<i>Het Laatste Nieuws</i> Chinees vaccin Sinovac heeft volgens Indonesisch farmabedrijf effectiviteit van 97%

Tabel 4. Voorbeeld van omzetting van nieuwsbericht naar Facebookbericht

Nieuwsbericht	Facebookbericht
<i>Het Laatste Nieuws</i> Eerste resultaten vaccin Oxford en AstraZeneca veelbelovend: veilig en met sterke reactie immuunsysteem	<i>HLN.be</i> Eerste resultaten vaccin Oxford en AstraZeneca veelbelovend

Tabel 5. Voorbeeld van omzetting van nieuwsbericht naar Facebookbericht

Nieuwsbericht	Facebookbericht
<i>Het Laatste Nieuws</i> 28-jarige arts en proefpersoon vaccin AstraZeneca overleden, maar testen gaan door: vrijwilliger kreeg placebo	<i>HLN.be</i> Proefpersoon voor coronavaccin van AstraZeneca overleden

In het voorbeeld in tabel 3 werd bovendien de naam van de ontwikkelaar verwijderd, allicht omdat die in België niet echt gekend is. In 11,2% ($n = 11$) van de omzettingen werd zo'n *locatiegebonden* aanpassing gedaan. In acht gevallen werd informatie uit de broncultuur verwijderd, terwijl in drie titels informatie over de Belgische context werd toegevoegd. In drie van deze aanpassingen, die allemaal bij *Het Laatste Nieuws* gebeurden, gaat het om artikelen die werden overgenomen van een Nederlandse zusterkrant of van ANP, waar *Het Laatste Nieuws* toegang toe heeft via haar zusterkranten (Nellissen & McMartin, 2022). Naarmate de conglomeratie van mediabedrijven over de grenzen heen toeneemt (zie Hendrickx, 2021), zullen we allicht meer van dit soort transformaties zien.

Tot slot werd er in 3% ($n = 3$) van de omzettingen een *naam van een expert of politicus* toegevoegd en in 2,1% ($n = 2$) een verwijderd. Dit aspect lijkt dus niet bijzonder mee te spelen in de omzetting van koppen van brontekst naar nieuwsartikel.

Tabel 6. Voorbeeld van omzetting van nieuwsbericht naar Facebookbericht

Nieuwsbericht	Facebookbericht
<i>Het Laatste Nieuws</i>	<i>HLN.be</i>
Israëliisch onderzoek: 'Pfizer-vaccin voorkomt mogelijk overdracht coronavirus'	Israëliisch onderzoek: 'Pfizer-vaccin voorkomt overdracht coronavirus'

Tabel 7. Voorbeeld van omzetting van nieuwsbericht naar Facebookbericht

Nieuwsbericht	Facebookbericht
<i>VRT NWS</i>	<i>VRT NWS</i>
Drie vaccins in laatste rechte lijn: wat is het beste? Gaat het niet te snel? En wie krijgt eerst spuitje?	Laatste rechte lijn bij drie vaccins 'die even goed zijn': Gaat het niet snel? En wie krijgt eerst spuitje? Vijf vragen

Tabel 8. Voorbeeld van omzetting van nieuwsbericht naar Facebookbericht

Nieuwsbericht	Facebookbericht
<i>VRT NWS</i>	<i>VRT NWS</i>
Grote Leuvense studie naar corona-medicijn: 'Hopelijk kan dat het virus bij de ziekste mensen afremmen'	Grote Leuvense studie naar corona-medicijn: 'Hopelijk vinden we iets dat het virus bij de meest zieke mensen kan afremmen'

Van nieuwsartikel naar Facebook

Van de 281 artikelen werden er 109 nieuwskoppen (38,75%) aangepast voor Facebook: 67 van *Het Laatste Nieuws* (54%), 21 van *De Standaard* (25%) en 21 van *VRT NWS* (28,8%). Het valt op dat 77% van de nieuwskoppen op Facebook ingekort zijn. Bij de omzetting verdwijnen er vaak kleine woorden zoals lidwoorden, voorzetsels of bijwoorden.

Het grote aantal inkortingen van de nieuwskoppen komt ook tot uiting in de categorie *duiding*. In 35,8% ($n = 39$) van de titels werd er duiding weggelaten. Het gaat hier voornamelijk om weglatingen van extra informatie na een dubbele punt (tabel 4), bijzinnen en quotes.

Bij 6,4% ($n = 7$) van de koppen werd er *nuance* verwijderd. Het valt op dat alleen *Het Laatste Nieuws* dit deed. De keuze om nuance weg te laten heeft mogelijk een invloed op de 'framing' van de boodschap. Zo kan de Facebookkop uit tabel 5 de perceptie van de lezer over het AstraZeneca-vaccin mogelijk in een negatieve richting sturen, terwijl dat op basis van de

kop van het nieuwsbericht niet het geval is. Het valt op dat hedgingtermen achterwege gelaten worden (tabel 6), of dat belangrijke informatie wordt verwijderd (tabel 5). In tegenstelling tot de parameter duiding verandert de kernboodschap van de nieuwskop hier dus wel.

Bij 4,6% ($n = 5$) van de Facebooknieuwskoppen werd er *nuance* toegevoegd. Zo is de kop in tabel 7 terughoudender in het maken van een sterke uitspraak over de studie dan de kop van het online nieuwsbericht. In het voorbeeld uit tabel 8 is de Facebookkop geruststellender dan de online variant. Er wordt een expliciete nadruk gelegd op de gelijkwaardigheid van de vaccins.

Bijlage 1 geeft een volledig overzicht van de omzettingen uit ons corpus volgens de vijf categorieën. In de conclusie worden de verschillen tussen de twee soorten omzettingen samengevat.

Conclusie en discussie

Wanneer we de twee soorten omzettingen in de nieuwsketen samen bekijken, valt vooral op dat koppen voor de nieuwssite vaak verlengd worden ten opzichte van de brontekst, om dan weer ingekort te worden voor Facebook. Deze inkortingen kunnen deels verklaard worden doordat Facebooknieuws voornamelijk mobiel geconsumeerd wordt (Vandendriessche et al., 2020), en korte nieuwskoppen beter geschikt lijken voor een smartphone. (Vandendriessche et al., 2020). Omdat we hier enkel kijken naar inhoudelijke aanpassingen, hebben we dit niet verder onderzocht. Verder wordt er in de eerste stap vaak duiding toegevoegd, terwijl informatie bij de omzetting naar Facebook vooral verwijderd wordt. Ook verduidelijkingen worden veelal in de eerste stap, van bron naar nieuwsbericht, doorgevoerd. Hetzelfde geldt voor aanpassingen aan de nuance, die ook vaker voorkomen in de eerste stap. Dat alles wijst erop dat de meest fundamentele inhoudelijke aanpassingen aan de titel in de stap van brontekst naar nieuwsartikel gebeuren. Dit sluit ook aan bij de vaststelling dat titels meer dan twee keer zo vaak worden aangepast in de eerste omzetting dan in de tweede. Dit kan verklaard worden doordat de aanpassingen van het online nieuwsbericht naar het Facebookbericht binnen dezelfde journalistieke redactie gebeuren, waardoor er dus minder aanpassingen nodig zijn.

Het levert interessante inzichten op om aanpassingen doorheen de hele nieuwsketen te bestuderen, omdat informatie geleidelijk aan een heel

Tabel 9. Voorbeeld van de remediatie en vertaling van bron naar Facebookpost

<i>News.com.au</i>	<i>HLN.be</i>	<i>facebook.com/hln.be</i>
Brontekst Coronavirus Australia: Queensland researchers find 'cure', want drug trial	Nieuwsartikel Australische wetenschappers beweren dat ze geneesmiddel tegen Covid-19 hebben: geteste patiënten 'reageren heel, heel goed'	Facebookpost Wetenschappers: 'Geteste coronapatiënten reageren heel, heel goed op medicijn'

ander effect kan hebben. In het voorbeeld in tabel 9 is bijvoorbeeld te zien hoe nuance bij elke stap verdwijnt: in de kop van de brontekst staat nog duidelijk dat er nog een klinische proef moet gebeuren, in de tweede stap wordt er al geïmpliceerd dat patiënten het medicijn al krijgen (wellicht als deel van een kleinschalig experiment), maar zijn de aanhalingstekens rond 'cure' verwijderd en is het werkwoord 'beweren' toegevoegd. Dat laatste is op Facebook ook verdwenen. Dit voorbeeld geeft ook duidelijk aan hoe informatie over de bron(cultuur) (onderzoekers uit Queensland) geleidelijk aan kan verdwijnen.

In deze studie werden remediatie en vertaling samen geconceptualiseerd. We stellen dat beide begrippen elkaar in een meertalige en transmediale context niet alleen overlappen, maar ook aanvullen. Dat 35,6% van de bronteksten in het corpus in een andere taal dan het Nederlands voorkwam onderschrijft het nut van de vertaalwetenschappelijke inzichten. Door de begrippen samen te nemen konden we tot een typologie komen die een scala aan inhoudelijke transformaties beter bevat. Zo kan in een volgend stadium onderzocht worden of en hoe deze de nieuwsconsument beïnvloeden.

Er zijn een aantal beperkingen aan deze studie verbonden. Eerst en vooral keken we enkel naar titels, terwijl het bijvoorbeeld zou kunnen dat duiding die in de omzetting naar een Facebooktitel werd verwijderd wel in het statusbericht bovenaan de post staat. Dat hebben we hier niet gemeten. Omdat het hier om een corpusonderzoek gaat, hebben we ons bovendien beperkt tot de expliciet in de metadata genoemde bronnen. We kunnen er niet op vertrouwen dat deze informatie altijd (correct en volledig) wordt meegedeeld, en er zijn allicht meer artikelen die (enigszins) gebaseerd zijn op een brontekst. Als deze bron al af te leiden is uit het artikel, is het echter onmogelijk om te achterhalen welke tekst een journalist hoofdzakelijk heeft gebruikt (bijv. of dit het oorspronkelijke persbericht was of een ander artikel dat daarop al is gebaseerd). Bovendien

hebben we verschillende bronteksten samen bestudeerd, terwijl het zou kunnen dat er bijvoorbeeld minder of andere aanpassingen gebeuren aan Belga-berichten dan aan persberichten van wetenschappelijke instellingen of bedrijven. Er is dus verder kwalitatief onderzoek nodig om een breder beeld te krijgen van hoe en waarom journalisten en socialemediaredeacteurs informatie aanpassen. Daarbij aansluitend brachten we maar twee stappen in de nieuwsketen in kaart, terwijl er vaak nog meer zijn (bijv. van persbericht naar bericht van een persagentschap) en niet elke nieuwsketen er bovendien hetzelfde uitziet. Verder onderzoek kan een beter beeld geven van aanpassingen doorheen de verschillende nieuwsketens. We werkten met een relatief klein corpus. Er werden bijvoorbeeld maar weinig mensen bij naam genoemd, waardoor deze data mogelijk niet representatief zijn. Tot slot is aanvullend onderzoek over het begrip van wetenschapsnieuws�oppen en hun effecten op lezers aangewezen.

Bijlage 1

Tabel 10. Overzicht van soorten remediatie en vertaling

	Brontekst → Nieuwsartikel	Nieuwsartikel → Facebook
Begrijpelijkheid	19,4%	4,5%
Duiding	59,1%	38,5%
Duiding toegevoegd	42,7%	2,7%
Duiding verwijderd	16,3%	35,8%
Nuance	33,7%	11%
Meer nuance	11,2%	4,6%
Minder nuance	22,5%	6,4%
Localisatie	11,2%	13,8%
Lokale informatie verwijderd	8,2%	9,2%
Lokale informatie toegevoegd	3%	4,6%
Experts en politici	5,1%	8,3%
Naam toegevoegd	3%	3,7%
Naam verwijderd	2,1%	4,6%

Noten

1. Om nieuws over vaccins en medicatie te selecteren zochten we op de kernwoorden ‘vaccin’, ‘medicijn’, ‘middel’, ‘pil’, ‘chloroquine’, ‘ivermectine’ en ‘remdesivir’. We pasten een tweede filter toe op deze zoekresultaten, die

bestond uit de kernwoorden 'bescherming', 'test', 'onderzoek', 'effectiviteit', 'effectief', 'werkzaam', 'cijfers', 'proef', 'data', 'studie', 'gegevens', 'kans', 'universiteit', 'proef', 'data', 'studie', 'gegevens', 'universiteit', 'vragen', 'veilig', 'race', 'fabriek', 'geneesmiddelenagentschap', 'vergunning', 'verdeeld', 'verdeling', 'twijfel', 'bijsluiter', 'ontwikkeling', 'kandidaat', 'markt', 'pijplijn', 'kans', 'beoordelen', 'beoordeling', 'autoriteiten' en 'vragen'. De zoekopdracht werd in de verkennende fase opgesteld en aangepast wanneer artikelen werden gevonden die aanvankelijk niet opgenomen waren (deze vonden we bijvoorbeeld bij de suggesties onderaan een nieuwsbericht).

2. Uiteraard is er in deze omzetting sprake van interlinguale vertaling (van het Engels naar het Nederlands). Op dit punt gaan we hier niet verder in omdat onze focus op inhoudelijke aanpassingen ligt.

Literatuur

- Al-Rawi, A. (2019). Viral news on social media. *Digital Journalism*, 7(1), 63-79.
- Altheide, D. L. & Snow, R. P. (1979). *Media logic*. Sage.
- Bassnett, S. (2005). Bringing the news back home: Strategies of acculturation and foreignisation. *Language and Intercultural Communication*, 5(2), 120-130.
- Bielsa, E., & Bassnett, S. (2008). *Translation in global news*. Routledge.
- Boczkowski, P. J. (2005). *Digitizing the news: Innovation in online newspapers*. MIT Press.
- Bolter, J.D., & Grusin, R. (1999). *Remediation: Understanding new media*. MIT Press.
- Bucchi, M., & Mazzolini, R. G. (2003). Big science, little news: science coverage in the Italian daily press, 1946-1997. *Public Understanding of Science*, 12(1), 7-24.
- Davier, L. (2015). 'Cultural translation' in news agencies? A plea to broaden the definition of translation. *Perspectives*, 23(4), 536-551.
- Davier, L., & van Doorslaer, L. (2018). Translation without a source text: Methodological issues in news translation. *Across Languages and Cultures*, 19(2), 241-257.
- Dor, D. (2003). On newspaper headlines as relevance optimizers. *Journal of Pragmatics*, 35(5), 695-721.
- Doudaki, V., & Spyridou, L. P. (2013). Print and online news: Remediation practices in content and form. *Journalism Studies*, 14(6), 907-925.
- Erdal, I. J. (2009). Repurposing of content in multi-platform news production: Towards a typology of cross-media journalism. *Journalism Practice*, 3(2), 178-195.
- Fleck, L. (1979). *Genesis and development of a scientific fact*. University of Chicago Press.
- Fraser, N., Brierley, L., Dey, G., Polka, J. K., Pálffy, M., Nanni, F., & Coates, J. A. (2021). The evolving role of preprints in the dissemination of COVID-19 research and their impact on the science communication landscape. *PLOS Biology*, 19(4).

- Guenther, L., & Ruhrmann, G. (2016). Scientific evidence and mass media: Investigating the journalistic intention to represent scientific uncertainty. *Public Understanding of Science*, 25(8), 927-943.
- Hendrickx, J. (2021). *The missing link between media market concentration and news diversity: Evidence from Flanders* [Proefschrift]. Vrije Universiteit Brussel.
- Hijmans, E., Schafraad, P., Buijs, K., & d'Haenens, L. (2011). Wie schrijft ons nieuws? Een analyse van voorverpakt nieuws en brontransparantie in binnenlandse nieuwsonderwerpen in vier Nederlandse en Vlaamse kwaliteitskranten. *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 39(2), 77-91.
- Hu, G., & Cao, F. (2011). Hedging and boosting in abstracts of applied linguistics articles: A comparative study of English-and Chinese-medium journals. *Journal of Pragmatics*, 43(11), 2795-2809.
- Jakobson, R. (1959). On linguistic aspects of translation. In R. A. Brower (Ed.), *On Translation* (pp. 232-239). Harvard University Press.
- Jensen, J. D. (2008). Scientific uncertainty in news coverage of cancer research: Effects of hedging on scientists' and journalists' credibility. *Human Communication Research*, 34(3), 347-369.
- Kuiken, J., Schuth, A., Spitters, M., & Marx, M. (2017). Effective headlines of newspaper articles in a digital environment. *Digital Journalism*, 5(10), 1300-1314.
- Lamot, K. (2021). What the metrics say. The softening of news on the Facebook pages of mainstream media outlets. *Digital Journalism*, 10(4), 1-20.
- Lischka, J. A. (2021). Logics in social media news making: How social media editors marry the Facebook logic with journalistic standards. *Journalism*, 22(2), 430-447.
- Miranda, G. F., Vercellesi, L., & Bruno, F. (2004). Information sources in biomedical science and medical journalism: Methodological approaches and assessment. *Pharmacological Research*, 50(3), 267-272.
- Nanayakkara, P., & Hullman, J. (2020). Toward better communication of uncertainty in science journalism. *Proceedings of (Computation+Journalism)*, n.p..
- Nelissen, E., & McMartin, J. (2022). Localizing science news flows in a global pandemic: Translational sourcing practices in Flemish reporting on COVID-19 vaccine studies. In S. Wilson, & P. Blumczynski (Eds.), *The languages of COVID-19*, (pp. 95-109). Taylor & Francis.
- Newman, N., Fletcher, R., Schulz, A., Andi, S., Robertson, C. T., & Nielsen, R. K. (2021). *Reuters Institute digital news report 2021*. Reuters Institute for the Study of Journalism.
- Opgenhaffen, M. (2021). Facebook status messages as seductive and engaging headlines: Interviews with social media news editors. In M. Temmerman & J. Mast (Eds.), *News Values from an Audience Perspective* (pp. 121-138). Springer International Publishing.

- Schäfer. (2017). How Changing Media Structures Are Affecting Science News Coverage. In *The Oxford Handbook of the Science of Science Communication* (pp. 51-59). Oxford University Press.
- Schat, J., Bossema, F. G., Numans, M. E., Smeets, I., & Burger, P. (2018). Overdreven gezondheidsnieuws. *Nederlands Tijdschrift voor Geneeskunde*, 162(1), 13-17.
- Schäler, R. (2010). Localization and Translation. In Y. Gambier & L. van Doorslaer (Eds.), *Handbook of Translation Studies, Vol. 1*, (pp. 209-214). John Benjamins Publishing Company.
- Steiner, M. (2020). Soft presentation of hard news? A content analysis of political Facebook posts. *Media and Communication*, 8(3), 244-257.
- Stetting, K. (1989). Transediting – A new term for coping with the grey area between editing and translating. In G. Cale (Ed.), *Proceedings from the Fourth Nordic Conference for English Studies* (pp. 371-381). University of Copenhagen.
- Strömbäck, J. (2008). Four phases of mediatization: An analysis of the mediatization of politics. *The International Journal of Press/Politics*, 13(3), 228-246.
- Sumner, P., Vivian-Griffiths, S., Boivin, J., Williams, A., Venetis, C. A., Davies, A., Ogden, J., Whelan, L., Hughes, B., Dalton, B., Boy, F., & Chambers, C. D. (2014). The association between exaggeration in health related science news and academic press releases: Retrospective observational study. *BMJ (Online)*, 349, 1-8.
- Tsuriel, K., Dvir Gvirsman, S., Ziv, L., Afriat-Aviv, H., & Ivan, L. (2021). Servant of two masters: How social media editors balance between mass media logic and social media logic. *Journalism*, 22(8), 1983-2000.
- Valdeón, R. A. (2020). Journalistic translation research goes global: Theoretical and methodological considerations five years on. *Perspectives*, 28(3), 325-338.
- Van Dijck, J., & Poell, T. (2013). Understanding social media logic. *Media and Communication*, 1(1), 2-14.
- Van Doorslaer, L. (2009). How language and (non-)translation impact on media newsrooms: the case of newspapers in Belgium. *Perspectives*, 17(2), 83-92.
- Van Leuven, S., Deprez, A., & Raeymaeckers, K. (2013). Increased news access for international NGOs? How Médecins Sans Frontières' press releases built the agenda of Flemish newspapers (1995-2010). *Journalism Practice*, 7(4), 430-445.
- Van Leuven, S., Deprez, A., & Raeymaeckers, K. (2015). Het journalistieke brongebruik in tijden van churnalism en Twitter: Een surveyonderzoek bij Vlaamse beroepsjournalisten (2008-2013). *Tijdschrift voor Communicatiewetenschap*, 43(1).
- Vandendriessche, K., Steenberghs, E., Matheve, A., Georges, A., & De Marez, L. (2021). *imec. digimeter 2020: Digitale trends in Vlaanderen*. (pp. 140) Imec.
- Vogler, & Schäfer, M. S. (2020). Growing Influence of University PR on Science News Coverage? A Longitudinal Automated Content Analysis of University Media Releases and Newspaper Coverage in Switzerland, 2003–2017. *International Journal of Communication*, 14, 3143–3164.

- VZW Vereniging van de Raad voor de Journalistiek. (2021). *Code van de Raad voor de Journalistiek*. <https://www.rvdj.be>
- Welbers, K., & Opgenhaffen, M. (2019a). News through a social media filter: Different perspectives on immigration in news on website and social media formats. In L. Davier & K. Conway (Eds.), *Journalism and translation in the era of convergence* (pp. 85-105). John Benjamins.
- Welbers, K., & Opgenhaffen, M. (2019b). Presenting news on social media: Media logic in the communication style of newspapers on Facebook. *Digital Journalism*, 7(1), 45-62.